

RTU studiju kurss "Darba aizsardzības pamati"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	IV0001
Nosaukums	Darba aizsardzības pamati
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Jānis Ieviņš - Doktors, Profesors
Mācītbspēks	Jānis Bērziņš - Docents (praktiskais) Valentīna Urbāne - Doktors, Pētnieks Jānis Bartušauskis - Lektors Regīna Osipova - Doktors, Vieslektors Maģiss Šmitiņš - Lektors Dzintars Brīvulis - Vieslektors Guna Bazone - Docents (praktiskais)
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 1.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kurss sniedz pamatzināšanas par darba aizsardzības pamatnostādņem, par darba aizsardzības tiesību aktu bāzi, ņemot vērā Starptautiskās Darba Organizācijas konvenciju un ES tiesību aktu prasības. Tiek iegūta prasme izveidot uzņēmuma iekšējo normatīvo aktu bāzi, ņemot vērā uzņēmuma darbības specifiku. Students iegūst pamatzināšanas par darba vidē sastopamajiem riskiem un to novēršanas metodēm. Ir iegūtas pamatzināšanas par darba aizsardzības uzraudzības sistēmas izveides principiem uzņēmumā vai iestādē.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir sniegt zināšanas par darba aizsardzības likumdošanas pamatprasībām un to praktisku realizāciju darba vietās. Studiju kursa uzdevumi: 1. Iepazīstināt studējošos ar darba aizsardzības likumdošanas pamatnosacījumiem. 2. Attīstīt prasmes piemērot darba aizsardzības likumdošanas normas praktiskajā darbībā. 3. Sniegt zināšanas par darba aizsardzības tiesību aktu piemērošanu uzņēmumos/iestādēs. 4. Radīt izpratni par darba vidē iespējamajiem riskiem, to robežvērtībām un novēršanas vai samazināšanas metodēm.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studenti kursa apgūšanas laikā veic divus patstāvīgos darbus, izvēloties konkrētā uzņēmumā ievērojamo darba aizsardzības tiesību aktu bāzi, kā arī izveidojot uzņēmuma darba aizsardzības uzraudzības sistēmu (ieskaites darbs).
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Darba aizsardzības likums. (20.06. 2001.). 2. Darba likums (20.06.2001) 3. John White "Health and Safety Management (Amazon 2018) Papildu/ Additional: 1.. MK not. Nr. 359 „Darba aizsardzības prasības darba vietās” (28.04.2009.) 2. MK not. Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība (02.10 2007.) 3. MK NOT.nr 749. " Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" (24.04.2012) 4. Mk not. Nr.526 "Darba aizsardzības prasībaslietojot darba aprīkojumu"(09.12.2002) 5. MK not.Nr.219 "kārtība kādā veicama obligātā veselības pārbaude (10.03.2009) 6. MK not. Nr.66 "Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku (04.02.2003) 7. MK not. Nr 284 "Darba aizsardzības prasības nodarbinātā aizsardzībai pret vibrācijas risku darba vidē (13.04.20040 8. MK not. Nr.950 "Nelaiemes gadījumu izmeklēšanas un uzskaites kārtība"(25.08.2009) 9 .V. Urbāne, S. Lavendele. Bīstamo vielu pielietošanas drošība II izdevums RTU izdevniecība Rīga 2008. 10.V. Ziemeļis. Elektrodrošība RTU izdevniecība Rīga 2007. 11. Edoardo Ales "Health and Safety at Work (Springer 2015) 12. majas lapa http://osha.lv 13. mājas lapa http://www.vdi.gov.lv 14. V. Kaļķis, Ž Roja, H. Kaļķis Arodveselība un riski darbā (SIA “Medicīnas apgāds “ 2016) 15. Benedito Caradella Safety at Work and Emergency Control (Amazon 2018)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Zināšanas fizikā, ķīmijā, likumdošanas un saskarsmes pamatos.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads, statistika, darba aizsardzības sistēmas vērtējums valstī. Darba aizsardzības tiesību aktu sistēma.	2	0	0	2
2. Darba aizsardzības tiesību aktu piemērošanas principi uzņēmumā.	2	2	1	4
3. Darba vide, tās mikroklimats un apgaismojums.	2	4	1	4

4. Darba vidē sastopamo risku kvalifikācija un to novērtēšanas pamatprincipi.	4	6	2	4
5. Mehāniskie riski darba vidē. Prasības darba aprīkojumam. Preventīvie pasākumi.	1	0	2	4
6. Troksnis un vibrācija darba vietās, to robežlielumi, preventīvie pasākumi.	2	2	1	2
7. Elektrodrošība, šķa spriegums, zemējums, statiskā elektrība, aizsardzības pasākumi.	1	0	1	2
8. Darba aizsardzības uzraudzības sistēmas izveides pamatprincipi uzņēmumā.	1	6	1	2
9. Darbā notikušo nelaimes gadījumu izmeklēšanas principi.	1	0	0	2
10. Apmācības un instruktāžas darba vietā.	2	0	1	2
11. Ieskaites darbs.	2	0	0	2
Kopā:	20	20	10	30

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Orientējas darba aizsardzības tiesību sistēmā un to piemērošanā uzņēmumos/iestādēs.	Praktiskajā darbā tiek izvēlēta darba aizsardzības tiesību aktu bāze, kura jāievēro uzņēmumā.
Izprot darba vides risku būtību, to sadalījumu pēc izcelsmes rakstura.	Praktiskajā darbā tiek noteikti iespējamie darba vides riski attiecībā uz komercdarbības veida.
Prot veikt darba vides indikatīvos mērījumus ar mērķi noteikt darba vidē esošos riskus.	Grupu darbā tiek veikti indikatīvie darba vides mērījumi, nosakot darba vides mikroklimatu RTU telpās.
Izprot darba aizsardzības tiesību aktu kopumu valstī, to piemērošanu uzņēmuma vai iestādes līmenī.	Praktiskais darbs, izveidojot konkrētā uzņēmumā ievērojamo darba aizsardzības tiesību aktu sarakstu, to pamatojot.
Spēj izveidot uzņēmuma darba aizsardzības organizatorisko sistēmu, nosakot potenciālos darba vides riskus, nosakot amatperonu pienākumus darba aizsardzības jomā.	Ieskaites darbā tiek izveidota konkrētā uzņēmuma vai iestādes darba aizsardzības sistēma, to pamatojot.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskais darbs	30
Grupu darbs	30
Ieskaites darbs	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt. d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	1.0	20.0	0.0	0.0	*		